

ELŐFIZETÉS

ERDÉLYBEN ÉS VIDÉKEN:	
Egy évre	240 Lei.
Fél évre	120 Lei.
Egy negyed évre	60 Lei.
Egy hónapra	20 Lei.

Hirdetések és más szállítás díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Császádi Egyesült Vas-
úti utak palotájában.

KIADÓHIVATAL

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(József Sárosgyár) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszámközlő: STAUBER JÓZSEF.

Kedd, szeptember 19

FOBB KÖZLEMENYEK:

A NEUMAN-HAZ ROMJAI.
MINISZTERI ENGEDÉLY
CÉGBEJEGYZÉSEKHEZ.
A CIONIZMUS-POLITIKA.
SZÁZ ARADI CSALAD HAJLEK
NELKÜL.
BRÓDY SÁNDOR ERDÉLYBEN.
PETŐFI-EST A MEGYÉBEN.
BOTRÁNY A MAGYAR
EMIGRÁNSOK MIATT.
SZMIRNA RÉMNAPJAI.
HEJJAS PARBAJA
EÖTVÖS BALINTTAL.
A SZÖVETSÉGESEK KIÖRITIK
KONSTANTINAPOLYT.

A városok autonómiája

A timisoarai Polgári Szervezet következetes és céltudatos küzdelmet fejt ki a városok autonómiájának visszaállítása érdekében. Az új parlamenti ülészek a közeljövőben történendő megnyitása alkalmából emlékiratot intézett a kormány összes tagjaihoz, amelyben rámutat a városok önkormányzatának nagy fontosságára. Ez a Polgári Szervezetnek immár a második ilyenféle memorandum, melyben hangsúlyozta, hogy ezt a küzdelmet nem adja fel mindaddig, amíg a polgárság vissza nem nyeri azt a jogát, hogy ismét önmagát kormányozza. Ezért az akcióért csak üdvözölhetjük a magunk részéről Timisoara polgárságát és csak helyeselhetjük, hogy a városok autonómiájáért megindított propagandáját a legszélesebb alapokra fektette, amikor második emlékiratát nemcsak minden egyes szakminiszternek küldötte meg, hanem eljuttatta azt politikai párt-állásukra való tekintet nélkül a volt magyar területek összes képviselőihez és szenátoraihoz, hogy azok a városok önkormányzatának visszaállítását a parlament mindkét házában szorgalmazza és felszólítja Erdély, Bánát és a többi egykori magyar részek polgármestereit, hogy a timisoarai polgárság emez akcióját minden rendelkezésükre álló törvényes eszközzel támogassák.

Indokolt ez a széleskörű akció már csak azért is, mivel a városok önkormányzatának visszaállítása a polgári jogok megcsorbitása. Városaink polgársága ugyanis megszokta, hogy ne döntsenek róla — nélküle. A mai állapot, amikor a polgárságot nem az általa választott tisztviselők igazgatják, amikor nincs választott törvényhatósági bizottság, amely a

városok vezetőségének működését ellenőrzi, illetve annak tetteit a maga felelősségével fedezi, súlyos felelősség terheli a városok vezetőinek vállait. Amellett a jogfosztottság érzete akadályozza a lelkek megnyugvásának és asszimilációjának, mivel a polgárság a maga városának az életéből mintegy kikapcsoltnak érzi magát. Ép ezért a konszolidációnak nagy és mindenekelőtt szükséges érdeke is megköveteli, hogy állítsák vissza a köz

séget autonómiáját és adják meg a lehetőségét annak, hogy a városok önmagukat kormányozzák. Nem ki sebb ember, mint a jelenlegi miniszterelnök atyja, Románia egyik legkiválóbb államférfia mondotta egyszer:

— Ha minden falu, minden község, minden város önkormányzati jogát gyakorolja, akkor minden község, minden falu, minden város védőbástyája lesz az államnak.

A néppárt részt vesz a koronázáson

(Még nincs végleges program. — Új kormány alakul.)

A köztisztviselők kimondták a sztrájkot.

— A Rador telefonjelentése. —

BUCURESTI. A néppárti végrehajtó bizottsága kommunikét adott ki, mely szerint a párt tegnapi gyűlésén elhatározta, hogy részt vesz a koronázáson.

BUCURESTI. Politikai körökben minden cáfolat ellenére azt a hírt korpoltálják, hogy

a koronázás idejére koalíciós kabinet fog alakulni Jorga elnöke mellett, amelyben az Averescupárt is helyet foglalna.

BUCURESTI. Maniu Gyula ma a fővárosba érkezett. A lapok lestegezik, hogy már a múlt héten kellett volna a fővárosba érkeznie, hogy a néppárttal kötendő fúzió kérdésben tárgyaljon. Mivel azonban Maniu csak tegnap későn érkezett és a párt már kiadta a kommunikét, hogy részt vesz a koronázáson, így a nemzeti párt vezére nehéz helyzetbe jutott. Maniu így most már az egyes ellenzéki vezérekkel fog tárgyalni az ellenzéki blokk megalakításáról.

BUCURESTI. Hivatalosan közlik, hogy a koronázásnak a lapokban közzétett programja még nem végleges, mert a minisztertanács által készített tervezetet csak hétfőn vagy kedden mutatják be jóvá hagyás végett a királynak.

BUCURESTI. Öröklési érdeklődés mellett nyílt meg tegnap Bucarestben az állami tisztviselők országos kongresszusa a Dacia nagytermében. Az ország minden részéből érkező delegátusok teljesen megtöltötték a hatalmas termet s nagy ovációval fogadták a Selina elnök vezetésével bevo-

nuló intézőséget. Az elnök megnyitó után Hatiegan Kolozsvári egyetemi tanár az erdélyi és bányászati tisztviselői szervezet nevében beszélt. Beszédének tartalma az volt, hogy a tisztviselők állásfoglalását, különösen a sztrájkra vonatkozólag tovább is folytatják. Ennek a javaslatnak már most megkezdik a vitáját. Beszélt még a pénzügyi tisztviselők kiküldötté, a földmívelési tisztviselők megbízottja. Majd a nyugdíjas tisztviselők nevében Moldorean tábornok vázolta a tisztviselők nyomorúságos helyzetét és az azonnali megoldás szükségességét hangsúlyozta. A jelen voltak a vita folyamán majdnem teljes egészében élesen támadták a kormányt, annak semmitmondó nyilatkozatait és nagy demonstrációt rendeztek a kormány jelenlévő képviselője Giorgia államtitkár ellen. A kormány munkáját és magatartását alkotmányellenesnek tartja a konstátál-ja, hogy a kormány egyáltalában nem bánt kedvezően saját tisztviselőivel.

Ezután az elnök beszámolt a földmívelési és közoktatásügyi miniszterrel folytatott tanácskozásainak eredménytelenségéről. Ismertette mindkét miniszter diplomatikus választát, amelyet egyébként a belügyminiszter már a Viitorul utján közölt is a nagyközönséggel.

Az elnök javasolta, hogy a tisztviselők október 20-án, tehát a koronázás után lépjenek sztrájkba.

A jelen voltak élénken demonstráltak a javaslat ellen és követelték az azonnali sztrájkba lépést. A szövetség vezetője ekkor visszavonult, hogy megszervezze a

határozati javaslatot. Két órai vita után az elnökség a határozati javaslatot ismét megjelent a teremben és előterjesztette azt a javaslatot, amely szerint az állami tisztviselők megállapítják a kormány ellenséges magatartását a tisztviselők mozgalmával szemben, tehát eszerint fognak eljárni ők is a kormány magatartásával szemben. A kongresszus kimondja továbbá, hogy szolidaritást vállal azon két tisztviselővel szemben, akiket a kormány állítólagos sztrájkra való izgatás címén letartóztatott.

A kongresszus kimondja, hogy október 20-ával proklamálják a tisztviselők általános sztrájkját

és november 1-ig a Kongresszus elnapolja magát, amellyel dokumentálni akarja királytistségét, mert nem akarnak akadályokat gördíteni, vagy zavaró momentumokat dobni az albaiuliai ünnepségek elé. A határozati javaslat felolvasása után a jelen voltak óriási tüntetés mellett kijelentették, hogy nem fogadják el az elnökség határozati javaslatát, hanem követelik az azonnali sztrájk kihirdetését, mire a Szövetség vezetősége beadta lemondását. Ilyen körülmények között még nem tudni, hogy azonnal sztrájkba lépnek-e vagy sem. (Rador.)

A CFR. vagonjait a magyar vagonkartell javítja

Mintegy két évvel ezelőtt nemzetközi pályázat alapján, mint legolcsóbb ajánlattevő a magyar vagonkartell, amelynek a Máv. gépgyárán kívül tagjai az összes magyarországi vagongyárak, megbízást kap a jugoszláv vagonpark kijavítására. — Mint értesülünk a magyar vagonkartell képviselőiben Ortanidesu Vimos elnök, a Schlick-Nicholson-gyár vezérigazgatója napok óta Bucarestben tartózkodik és ott tárgyalásokat folytat a kormánnyal a CFR. vagonparkjának kijavítására nézve. A román államvasutak ugyancsak rossz állapotban vannak és csaknem az összes mozdony, valamint a teherkocsik nagyrésze is javításra szorul. Értesülésünk szerint a kormány minden pályázat mellőzésével akarja kiadni ezt a nagyszabású munkát, mert mint magát informáltatta, a magyar gyárak teljesítményével a jugoszláv vasutak meg vannak elégedve. A tárgyalások befejezés előtt állanak és ha szerződés jön létre, úgy remélhetőleg rövidesen ismét a békebeli viszonyok állhatnak majd helyre Románia közlekedése terén.

(izgalmak a magyar nemzetgyűlésen.)

A csend helyreállítása után Drózdý megpróbálta szavait kimagyarázni és azt hangoztatta, hogy nem akarta Rákóczyt és Kossuthot a mostani emigránsokkal összehasonlítani. *Dabasi-Halász* kijelentette, hogy a 8 órai Ujság egy cikkében az ismeretes bécsi értekezletről téves állításokat közöl. A szóbanlevő értekező nem *Szenide* Pál lakásán történt, de hogy meg történt az bizonyos, mert Drózdý őt is meghívta arra az értekezletre, de ő nem ment el. Ezután *Huszár* Károly azt jelentette ki beszédében, hogy annak idején a Friedrich István elleni pör vívói bécsi magyar ujságokat csempészték

A képviselők a padokat verik és sűrű felkiáltások hangzanak fel. A közbekiáltásokat tulharsogta *Friedrich* István hangja.

Horváth Zoltán 48-as független
ségi képviselő személyes kérdés-
ben kért szót, mire az egész kor-
mányzópárt, a Huszár és Ernst-
párt kivonultak az ülésteremből.
Horváth kijelentette, hogy Viczián
István képviselőt az 1919. március
huszonnyolcadikán tartott utolsó
minisztertanácson, amelyen Kunfi
is jelen volt, nevezték ki államtit-
kárrá. Amikor az elnök bejelentet-
te, hogy a belvizek lecsapolásáról
szóló törvényjavaslat harmadszori
olvasása következik **Drózd** Győ-
ző személyes kérdésben próbált
szót kérni, mire az elnök megje-
gyezte, hogy a napirend szerint át-
térnek a törvényjavaslat letárgya-
lására. Ebben a pillanatban az
előbb kivonult kormányzópártiak
jöttek be a folyosóról, viszont
ugyanekkor az ellenzék kitudult a
folyosóra. A jelenet óriási derült-
séget keltett a Ház minden oldal-
án. A javaslatnak harmadszori
olvasásban való elfogadása után
Drózd személyes megtámadtatás
címén kért szót, mire a Huszár-
Ernst-párt és a kormánypárt is-
mét kivonult, az ellenzék pedig vi-
szont ismét bevonult az ülésterem-
be. **Drózd** beszédében azt hang-
súlyozta, hogy elfogadja Huszár
állításait, de azok nem vonatkoz-
nak rá. Ő különbséget tesz emig-
ránsok és menekültek között. Ez-
után a fizetési visszaélésekről szóló
törvényjavaslat tárgyalása követ-
kezett.

„A beteg ember.“

Az európai szólásmód beteg embernek szokta nevezni a török birodalmat. Mert hogy megvannak számlálva életének a napjai, s közeli halálra van szánva. Kevesen tudják, hogy a XIV. században és a XV. első felében a byzanci görög császárságot nevezték így nyugaton. Akkor már nagy volt a török veszedelem s Európa úgy ítélte, hogy a korhadt s államfentartó erényekben szűkülődő konstantinápolyi uralom, — melyet már csak az államférfiak ravaszsága enyvezett össze — nem állhat ellene soká a törökök ifju erőtl duzzadó támadásainak. Ez az erő csakugyan ifjonti volt. Könnyen kibirta és kiheverte még a beállott nagy katasztrófákat is. 1402-ben a mongol Timur-Lenk egész a földig alázta Angoránál a török sereget, elfogta Bajazidat, a szultánt is s alig hagyott meg birodalmából valamit s tizenhat esztendővel rá, ott voltak már újra Konstantinápoly falai alatt a törökök. Hogy csak harminchat évvel később tüzték ki az Aja Sófiára a félholdas lobogót, nem a görög ellenállás erején mult, hanem azon, hogy békés szultánok ültek a trónon, akik kényelmesnek találták, hogy harcok nélkül is ők parancsoljanak Konstantinápolyban, az általok kinevezett ottani császár pedig adófizetőjük legyen. Napjainkban, hogy Európa a törököt nevezte ki beteg emberré, a görögök úgy találták, hogy ők képviselik a hódításra kész ifjonti erőt. Tavaly Kis-Ázsia meghódítására küldték ki seregöket, e nyár folya-

Irta, Balla Béla

Előtte a „Mokra“ úgy terül
el, mint egy vén házörző eb és sen

A Náador-csatornát elhagyva, pár kilométeres ut után, — hatalmas tölgyesbe jutunk — mely, lehúzódik egészen „Bokszegig” s a dombos oldalán túl egészen a „Béli” hegység aláig. Az erdő közepén vadász kastély, svájci mintára építve, körüljárható és emeletes a balkonja. Nem messze a kastélytól egy haldokló patakocska kétségbeesetten szagztatott partjától bele kapaszkodik a fák kiálló gyökereibe s a nagy vízrohanások — különösen hóolvadáskor — mely üregeket vájnak sovány testébe és ilyenkor bugva tajtékzik s zenéje olyan, mintha ezer kisebb és nagyobb sárkányszáj mely, orgona sipokhoz hasonlóan összevegyülne a dán szarvasok bőgésével és a vércsék vijjogásával. Szőlők, kolnák, tanyák terülnek még el az

Az erdő folyondáraival és tűs-
kés bozótaival, vak sűrűjével, ezer
színtű gombáival, fekete és szürke
rigóival, a folyton harangozó ka-
kukjával olyan mint egy „Dóm”
zöld és penészes színtű csipkedisz-
szel, kis törpékkel, piciny állat ki-
rályokkal, akár csak az Andersen
mesékből. S ebben a milióban a
kis „Lája” a tizenkét éves rongyos
maszatos kanászgyerek pattogó
ostorával, kiabáló hangjával és a

A tó körül itt-ott két méteres nádas vízi lilikomok, rózsaszín futók, szomorú fűzfák csüngő lombokkal, száraz, csupasz karszerű ágakkal és letaposott kaszálók; két oldalon pedig a tölgyes Majesté'soan öleli át a eikk-cakkos partot s a tó keleti felén kilátás nyílik a kéklő hegyek messzeségébe. Itt már az élet zajosabb: gémek, vadkacsák, vízi csirkék húzódnak a levegőben és bujnak a víz alá. Az erdőben disznó- és marhacsorda legel. Néha fahánt kürt és furulyaszó. Valahonnan a távolból varjuserég káromás. Az ősz kezdete s egy-egy puskalövés. Ha az ember egészen belemerül az itteni vegetációba, szinte megmagyarázhatatlan, fantasztikus ké-

mán Tráciában jelentek meg, hogy meghódítsák Konstantinápolyt s váratlan győzelmükkel oly ámulatba ejtsék Európát, melyből föl se tud ocsudni, míg ők be nem rendezkedtek véglegesen. Annak a Hellasnak a fiai ezek, amelynek egyszeri felvirágzását oly csodának mondja Renán, mely csak egyetlen egyszer fordult elő az

emberiség történetében, azé a Helasé, mely ezrivel szülte a zseniket és ebbe végleg kimerült. Am a legujabb események azt mutatják, hogy a török lehet ugyan beteg, de halálán még egyáltalában nincsen és hogy a görögök legfőbb a futásban örökölték gyors-lábu Achilles ifjú erejét.

Száz aradi család hajlék nélkül

(A város javíttatja a rozoga házakat.)

A Neuman-ház katasztrófája óta a város közönsége aggodalommal nézi a rozoga állapotban levő épületeket, amelyek igen nagy számmal vannak Aradon. Különösen az ilyen házak lakói félnek attól, hogy hasonló katasztrófák fognak megisméltódni. A város vezetőségéhez három nap alatt negyven lakó tett jelentést arról, hogy minden percben várható lakásuk beomlása. A beállott esőzések erősen megrongálták a régen nem renovált házakat. Igen sok panasz érkezett a város központjából is, hogy a lakások menyezete annyira összeroppedezett, hogy az eső becsurog a szobába. A város építészeti bizottsága ma délelőtt három helyre szállt ki és mindenütt a leg-sürgősebb renoválást rendelte el. Dr. Angel István polgármester kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy a város vezetősége a legradikálisabb intézkedéseket lépteti életbe a hasonló katasztrófák megakadályozására. A polgármester a következőket mondotta:

— A város vezetősége azt tapasztalta, hogy különösen az új háztulajdonosok, akik a háború alatt vagy után jöttek vidékről Aradra és felhasználták a kedvező konjunktúrákat a házak vásárlására, egyáltalában nem törődnek házalk rendbentartásával. Ma már az

a helyzet, hogy ha tönkrement házaikat sürgősen ki nem javíttatják, a télvíz idejére legalább száz család marad lakás nélkül. A városban az építkezések szünetelnek és a hajléktalan családokat lehetetlen elhelyezni. Ma délelőtt egy hadi-özvegy jelentkezett a mérnöki hivatalban és elpanaszolta, hogy szobáinak menyezete annyira megrongálódott, hogy beomlással fenyeget. Az ilyen és hasonló panaszok arra kényszerítettek, hogy a holnapi tanácsülésen javaslatot terjesszék elő, amely radikálisan fogja megoldani ezt a rendkívül fontos kérdést. A javaslat szerint az építészeti bizottság kötelezi a háztulajdonosokat, hogy megrongált házaikat vagy lakrészeket záros határidőn belül javíttassák ki. Ha a lejárt határidőig nem teljesítik kötelezettségeiket, a városi mérnöki hivatal saját hatáskörében renováltatja a házakat. Munkatulhalmozódás esetén — ami valószínűleg befog következni — a város vállalkozóknak adja ki a javítási munkálatokat. A javítási költségeket a város fizeti és a lakókat felhívja, hogy a lakbéréket — amíg a javítási költségeket letörlesztik — a város házipénztárába fizessék be.

A házak renoválását feltétlenül a hideg idő beállta előtt kell befejezni. Ezért a város felhívja a ház-

tulajdonosokat és a lakókat, hogy sürgősen jelentsek be a javításra szoruló házakat és lakrészeket a mérnöki hivatalban.

Letartóztatott nézőtér.

(Amikor a közönség ittas.)

Az alkoholtilalom egymásra teremt mulatságos helyzeteket azokban az országokban, ahol szigorú rendeletek akadályozzák meg a lakosságot az ital élvezetében. Amerikában például valóságos „szárazsági humor” keletkezett a szesztilalom óta, Svédországban pedig az alkoholtilalomról döntő népszavazás zajlott le derűs és mulatságos harcok közepette. Ezeket a vidám epizódokat azonban felülmulja az a mulatagos eset, amely a finnországi Hammerfesterben történt. E finn városkában, mely nem tévesztendő össze a norvégiai Hammerfesttel, látványos tornaünnepet rendeztek. A nézőtér az utolsó helyig megtelt, a szépen induló ünnepséget azonban egy igen érdekes körülmény szakította félbe. Az ügyeletes rendőrszervisvezető ugyanis észrevette, hogy a közönség részeg. Ez a tapasztalat annál meglepőbb volt, mert Finnországban szigorú alkoholtilalom van s a szeszitalok élvezetét nagy büntetés és tekintélyes bírság sújtja. A lelkiismeretes rendőrszervisvezető beárta a tornaterem valamennyi ajtaját, nagy rendőrcsapatot hívott s a közönséget egytől-egyig igazoltatták. Az eredmény meglepő volt, mert kiderült, hogy a közönség minden egyes tagja sokkal mélyebben nézett a hancsó tene-kére, mint amennyire azt az emberi méltóság megengedné. Negyven ember pedig olyan részeg volt, hogy nem is tudott a lábán állani. Mivel Finnországban szigorúan veszik a szárazsági törvényt, a rendőrség az egész közönséget le-

tartóztatta és csoportonként szállította a fogházba. A tornaünnepélyen pedig nem maradt egy árva néző sem s a porondon csak a tornászok szomorkodtak, ők kivételesen józanok voltak. Így fest az alkoholtilalom Finnországban és ha ezután a finn kormány svéd mintára népszavazásra szánná el magát, az eredmény igazán nem lenne kétséges.

Petőfi-est a megyében.

A Világosi Polgári Dalkör ünnepe

Arad még nem ünnepelte a nagy költő száz éves születési évfordulóját, még csak készül a nagy napra, melyet felejtéttelenné akar tenni, de a vidék már megmozdult. A lelkesedésnek és ünneplésnek gyönyörű fénye először Sirján (Világos) lobbant föl, hol szombaton este a Polgári Dalkör agilis vezetősége a nagy költő emlékéhez méltó ünnepséget rendezett. Azt, az eddig rendezett vidéki Arany János ünnepek által már kifejeződött gondolatot, mely összetartozó vidékek kulturmozgalmaikat egységesen szervezni kívánja, megértette a világosi magyarság is, amennyiben vezetősége az Aradi Kölcsey-Egyesülettől kért ünnepi előadót. Így került Reichner Endre titkár nagyszabású ünnepi beszéde a Világosi Petőfi-est középpontjába. Helyenként a legmagasabb páthosza felcsapó, mindvégig lebillincselő előadása mélyen megrendítette a hallgatóságot. A gazdag program egyéb számaiban helybeli előadók lássák el, még pedig valamennyien a megszokott vidéki szintet messze túlhaladó tökéletességgel. Az ünnepet Deák Sándor tanár nyitotta meg. Petőfi verseket szavaltak nagy hatással:

Gorcsa Rózsika, Kreitler Mill, Grünzl Kálmán, Kókai Lajos és Mihály Lajos. A Szép Ilonka melodramát gyönyörűen szavalta Bódi Margit, zongorán kísérté Molnár Ilonka, aki még külön művészi zongora számmal és magyar dalokkal szerepelt. Dehans Madelaine a „La Traviata”-ból zongorázott művészi tökéletességgel. Weisenbachier József gyönyörű tenorján Petőfi dalokat adott elő és a dalárda két ízben énekelt nagy hatással szebbnél-szebb népdalokat. Műsor után 130 terítékes társasvacsora volt, mely alatt az aradi vendégeket Teifert Ferenc r. kat. plébános köszöntötte felő a lelkes üdvözlésre Bérczy Lajos főtitkár választott hosszabban fejtegetve a minden politikától ment, tisztán közművelődési kapcsolat szükséges-ségét.

A reformátusok közgyűlése.

A nagyszabású református egyházi közgyűlést Bősörményi Lajos és Szabó Zoltán egyházmegyei gondnok elnöklése alatt szeptember 21-én az aradi református templomban tartják meg. A közgyűlés délelőtt fél 9 órakor istentisztelettel kezdődik, amelyet a közgyűlés követ. A református egyház a közgyűlésen szívesen látja az érdeklődőket. Az istentiszteleten Karsay Béla tenkei lelkész prédikál. Gyűlés után bankett lesz a Herold-vendéglőben.

pek rajzolódni az agy láthatatlan lepedőjére, mint Gauguin vizíói Tahitiban, Noa-Noa vagy Van-Gogh arlesi tájai és Bonnard tompa színei Bretagneból. Pompásan festői ez a vidék. Az első impresszióra unalmas, megszokott, egyhangú vonalak, sík felületek, előtérben álló fák, ég, föld, víz és semmi egyéb. De másképp hat a szemlélőre, a gondolkodó emberre a legkisebb kőénybokor, vagy róka-ut. Ha órák hosszát elültem mozdulatlanul a tó partján és elnéztem bambusz botom halászsíneget, a vörös parafa dugót: mikor cibálja a víz alá egy nagyobb süllő, potyka vagy harosa — annyiféle érzés támadt a ben-sőmben s az olajbarna, átlátszó vizen keresztül önkéntelenül is ráterelődött figyelmem a tó hiná-ros fenekén lezajló titkos életre. Hernyószerű apró csigák, különös alakzatú férgek, parányi vizitetek, lesben álló siklók és nyálas póc-cák nyúzógnak egy-egy kifogott

halam körül, sőt, a fürge vízi osibor nem egynek rága ki az oldalát. Oly különösnek találtam, hogy az a sok apró vízi állat egy élettelen testre tömörült, habzsoló falánksággal szedték széjjel a pikkelytelen részeket; itt valami furesa fordulat: csapott gondolatimba, — nem tudom mire tere-lődött figyelmem, talán a nagyvárosi élet iszapja jutott eszembe, a pénz körüli véres nyüzsgés. És ebben a gondolatössze-visszaságban határozottan baráti és ösmerős figurákra véltem bukkanni a hinár alján — exkluzív és szepa-rált társaságokra, — akik mindig valami nagy alkalomra csődülnek össze, hogy kiki különbenek mutassa magát állati mivoltjában. Sőt költészete és zenéje is olyan az enerváltságnak, mint a teknős béka vastag, kemény bőre, az arauy utáni tapadás elrejtő a puhányi — dohossáig érett sajt leket. Csak az ég derűje és az uszó barány-felhők mosolyognak le a virágzó

rét re, a fénylő kis parasztházakra, szürke templomtornyokra, mint azok az őszinte és egyenes arcok, akik még lelkesedni tudnak a szépért, a művészetért, mint egyetlen életszükségletért. Milyen nagy-szerű, felszabadító érzést vált ki az emberből a Természet, ha a végtelenségig nézi: Ott nincs ki-osínyos gyűlölet, ármánykodás, hazug morál, álnokság és gonosz-ság, kétlaki varangy-élet. Ott nincs proc, nem remegnek az összesá-fárolt garasért, a butaság nem tolja fel orrát az égig! Ott nem akarja egyik ember a másik embertársát egy kanál vízbe fojtani a minden-napi kenyérért. . . Tudja az Is-ten, olyan jó néha senkit magunk körül látni, csak elnézni a víz gyöngyöző fodrait, amint tele-szórja a lemenő nap ezüstös su-garaival és beleolvadni a lilás messzeség és a kéklő magasság színes és hangtalan harmonijába, mint barátok, akik egymásra lel-nek . . .

Irodalom és művészet.

Minisan Kornél tárlata.

A Kulturpalotában szombaton nyílt meg Minisan Kornél aradi festőművész tárlata. Ötvenhárom festményét állította ki a művész, aki nyári munkájának színe-javát mutatja be most Arad közönségének. Minisan a nyáron a vadregényes Retyezáton élt és dolgozott. Sok képe retyezáti motívumot ölel fel. Végig nézve a festményeket, megállapíthatjuk, hogy Minisan legutolsó kiállítása óta sokat fejlődött. Valahogyan megerősödött a nézése és kifejlődött a színérzéke. Most már biztosabb a technikája, a témái kompaktak és színei elevenek. Szereti a napsugaras derűt és néhány odavetett színfolttal erős hatásokat ér el. Ebben a tekintetben legjobban alkotása az Orgona című nagyobb vászna, amelyen csupa vibráló fény ömlik el. Igen sikerült munkának az Andrányi-pezsőgyár parkja, a retyezáti nagy patak, a retyezáti vízesés, a retyezáti fenyves, a Kladoval völgy és a solymosi törésvonal. Ezek komoly, művészi esztétikára valló festmények. A plen dírt a főösszege. Minisanak, aki nemcsak tájképein, hanem zsánerképein is szereti a napfényt, a levegőt és a színhatásokat (a kártyavetőnő). Virág- és gyümölcsössendéletei a fejlődésnek újabb etapiját árulják el. A rajz tökéletes, a színek biztosak és elevenek. Néhány akvarell is megkapó finom, lágy tónusával. Minisan tárlata október 3-ig marad nyitva, azután az aradi festőművész felkeresi az erdélyi városokat és Bucurestibe is ellátogat.

* A színház heti műsora. Kedd: Elnökné. C. bérlet. Gergely Gizi, Novák Irén, Szendrey Mihály felléptével. Szerda: Elnökné. A. bérlet. Gergely Gizi, Novák Irén és Szendrey Mihály felléptével. Csütörtök: Hamburgi menyasszony. B. bérlet. Premier szereposztásban. Péntek: Hejehuja báró. C. bérlet. Horváth Mici, Galetta, Balogh Böske felléptével. Szombat: Vig özvegy. A. bérlet. Horváth Mici, Galetta Ferenc felléptével.

* Gellért Pál ünneplése. Ritkán láttott olyan nagy közönséget a nyári szinkör tágas csarnoka, mint szombaton délután a Haladás előadásán. A műsoron, amelynek ma külön érdekessége Gellért Pál karmester ünneplése volt, igen értékes és kedves számok hangzottak el. A megnyitó beszéd után Bródy Ilonka szavalt kedves közvetlenséggel, majd az ügyvezetői heti jelentés után, amidőn Nagy Zoltán bejelentette, hogy most következik a műsor ünnepi száma: Gellért Pál karmester ötvenedik közreműködése, a Gellértet zúgó tapssal váró közönség elé a lelkes Csányi Mátyás lépett és őszinte szavakkal adott kifejezést annak az örömeinek, hogy kollégáját és küzdő társát itt látja működni e rokonszenves nemes munkában. A Csányi zseniális ötlete és Gellért megjelenése nagy lelkesedést váltott ki. A Beethovenről szóló komoly elmélyedésre valló ünnepi értekezés befejezése után kilépett a színpadra Nagy Zoltán és meleg, lelkes szavakkal köszöntötte fel Gellértet, mint a kötelességtudás és az önzetlen szeretet mintaképet és átnyújtotta neki a Haladás közönségének értékes ajándékait. Gheger Aran-

ka bravuros hegedűszólója fejezte be a műsor első részét: Dick Ilonka biztos zongorakíséréte mellett. Szünet után Kléry Klárka, az ismert kis táncfenomén gyönyörködött művészi táncprodukciója következtével, úgy ezt, mint a Schwartzberger Lilly őszintén megtapsolt művészi énekét Gellért karmester kísérte. Az óvációban gazdag előadás a köszöntő szavakkal ért véget.

* A színházi iroda hírei. Kedden este hozza színre az aradi városi színház a legszellemesebb, legkedvesebb francia vígjátékot: Az elnökét. Az előadás elé nagy érdeklődéssel tekint a színházi közönség, már csak azért is, mivel kedden este lép fel a társulat új drámai művésznője, Gergely Gizi. Vizsgáljátok a darabban a közönség régi kedvelt művésznőjét, Novák Irént és fellép Szendrey Mihály is. A darab iránt az érdeklődés oly nagy, hogy a színház igazgatósága szerda este is műsoron

A szövetségesek kiűrik Konstantinápolyt.

(A francia csapatokat visszarendelték. — Az angol minisztertanács izgalmas ülése. — Az angolok összeütköztek a törökökkel? — Követíteni akar a szovjet-kormány.)

LONDON. A tegnapi angol minisztertanács olyan feszült hangulatban zajlott le, amilyenre a háború óta nem volt példa. Először Lloyd George miniszterelnök terjesztette elő jelentéseit. Szerinte már megtörtént az első összefüggés az angol és a török csapatok között a Márvány-tenger ázsiai partján. A minisztertanácsban hangzott, hogy Franciaországgal már teljesen sikerült megegyezni a tengerszorosok védelmének kérdésében. A minisztertanács elhatározta, hogy támadás esetén újabb erősítéseket küld a tengerszorosok védelmére és a szorosok közelében tartózkodó flották parancsnokait utasítja, hogy minden módon akadályozzák meg a kemalista nacionalista csapatoknak a tengerszoroson való átkelését. Ugyanakkor azt, hogy a keleti kérdésben egy újabb értekezleten fognak dönteni, amelyen alkalmasint Jugoszlávia és Románia képviselői is résztvesznek. A törökök és az angolok összeütközéséről szóló híreket eddig még katonai helyről hivatalosan nem erősítették meg. Towshend angol tábornok a keleti haderők parancsnoka visszatér Londonba jelentésfétel végett. A tábornok a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a szövetségeseknek számolniuk kell Konstantinápoly kiűrésével, mert attól lehet tartani, hogy a törökök a szövetségesek összes gyarmatainak proklamáltatják a mohamedánuság szent háborúját, ha Konstantinápolyt és a tengerszorosokat nem tudnák kézrekeríteni. Konstantinápolyban nem sokat törődnek a szövetségesekkel, mert a párizsi mozgalom egyre növekedik.

PÁRIS. A prágai, belgrádi és bucuresti kormányok intervenáltak Párisban, hogy a keleti kérdést Görögország javára kedvezően oldják meg. A követek közbejöttét Ausztrália kormányai már hozzá

tartja a darabot. Közkívánatra csütörtökön este a „Hamburgi menyasszony” kerül színre, mely magyaros témájával óriási sikert aratott. Pénteken este ismétli meg a társulat a „Hejehuja bárót”, melyben Horváth Mici, Balogh Böske és Galetta Ferenc lépnek fel. Szombaton este a „Vig özvegy” kerül színre teljesen új szereposztásban.

* Hoffmann Magda hegedűművész n. hó 24-én este tartja hangversenyét a Kulturpalotában. Jegyet a Scherhag cég árusít.

* Sebestyén Jenő tánciskolájában a beiratások megkezdődtek. Tanítja az idején összes újdonságait, (Tangó-Milonga, francia keringő, új salon Shimmy, új van-step, stb. stb.) Gyermekek (bábok 3 évestől), kezdők, haladók, felnőttek részére. Előjegyzéseket elfogad naponta délután 4-6-ig a Krispin-házban Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 28.

Párisban kedvezőtlenül fogadták.

PÁRIS. Az „Action Française” írja: A francia kormány kiadta a parancsot, hogy a francia csapatok Szkutariából, Csanakból és a Dardanellák egyes pontjairól sürgősen vonuljanak vissza.

LONDON. Ma hivatalos közleményt adtak ki annak leszögezése végett, hogy a brit kormány milyen politikát követ a kemalisták előnyomulása és az angorai kormány kívánságai következtében előállott új helyzetben. A közlemény hangsúlyozza, hogy a tengerszorosok ügye közvetlenül érinti a világ, Európa és Anglia érdekeit. Az angol kormány életbevágó szükségnek tekinti a tengerszorosok tényleges és állandó szabadságát és ennek biztosítására megtette a megfelelő előkészületeket. Az angol kormány nagy meglepetéssel fogadta, hogy e tekintetben egyetért vele a francia és olasz kormány is. Konstantinápolyról a szövetségesek több mint két évvel ezelőtt úgy határoztak, hogy a törököket nem akarják fővárosuktól megfosztani. Már a londoni értekezletkor közölték a konstantinápolyi és angorai megbízottakkal, hogy a szövetségesek készek Konstantinápolyt visszahívni a törököknek, mihamint a többi függő kérdés kielégítően megoldódik.

LONDON. Robeck tengernagy a török vizekre küldött angol hajóhad parancsnoka azt a parancsot kapta, hogy minden áron védje meg a tengerszorosokat a törökök esetleges előrenyomulásától. Az olasz és francia csapatok Csanaknál partra szálltak, az angol katonaság pedig a kikötőben foglalt állást.

LONDON. Anglia felhívta gyarmatállamait, hogy csapatokat küldjenek a Boszporusz szabadságának védelmére. Új-Zéland és Ausztrália kormányai már hozzá

is járultak ehhez és elvből csatlakoztak az olaszok és a franciák is, de ez utóbbiak semmi körülmények között nem vesznek részt fegyveres akcióban.

Arad nem kap többé kontingens az állatexportból.

(Dr. Angel polgármester nyilatkozata.)

Ma délelőtt értesítés érkezett Aradra, amely szerint a kormány megváltoztatja az állatkivitel és husellátás eddigi rendjét. Az értesítés szerint a kontingentálási kvótát a kormány megszüntette és az állatkivitel ezáltal teljesen szabaddá lesz. Minden darab külföldre exportált élőállattért 2500 lei kiviteli illetéket kell fizetni. A kontingentálási rendszert csak az ország legnagyobb 5 városának husellátására tartják fenn és érthetetlen, hogy Arad városa kimaradt. Kizárólag csak Bucuresti, Cluj (Kolozsvár), Csernovic, Kisenov és Brasov részesül a kvóta élőállatokból. Az új rendelet október elsején lép életbe. Az Aradi Közlöny munkatársának dr. Angel István polgármester a következőket mondotta a kormány tervéről.

— Érthetetlen, hogy a kormány Aradnak sem engedi meg a kvóta élőállatok leadását. Aradon a husellátás a legnagyobb rendben folyik még ma is és amióta a rendelet életbe lépett, a város közönségét akadálytalanul láttuk el hússal. A város vezetősége mindenesetre tiltakozni fog a kormány rendelete ellen, mert ez a rendelet megfosztaná a város közönségét az olcsó hústól.

A Neuman-ház romjai.

(Megtartják a tűzvizsgálatot. — Elhelyezik a lakókat.)

A Neuman ház romjai komoran meredeznek az ég felé és a kíváncsiak még ma is nagy tömegben bámulják a pusztulás szomorú képét. A romok előtt serényen dolgoznak a munkások, hogy a forgalmat ismét szabaddá tegyék. Itt-ott még ma is füstoszlopok szálltak fel a megüszkösödött romok közül. Az összeomlott sarokrész alatt állandóan tart az égés. A Strada General Gligorescu (Tabajdy-utca) felőli homlokzat egy része szemmel láthatólag előrehajolt és bedőléssel fenyeget. Az építészeti bizottság már intézkedett, hogy a labilisan álló falrészeket sürgősen bontsák le. Vandracsak Ignác építőmester embelei már megtették az előkészületeket, hogy az építészeti bizottság határozatainak megfelelő munkálatokat holnap végrehajtsák. A földszinten levő üzlethelyiségek nagyobb részét rövid időn belül ismét forgalomképesé teszik.

Tegnap délután a Tabajdy-utca és az Andrassy-tér felé kötelekkel elkerítették a veszedelmes részt. Délután 5 órakor érkezett meg szabadságáról Gritta Ovidiu rendőrprefektus és megérkezése után azonnal a pusztulás helyszínére ment. Ott Birkenheuer József szolgálattevő rendőrkommisszárius fogadta és a prefektus kérésére részletesen informálta az összes eddig tett intézkedésekről és részletes jelentést adott magáról a tüzesetről, az oltási műveletekről és az egyes szervek működéséről.

Gritta rendőrprefektus ezután Mihajlovics Gyula tűzoltóparancsnok és Záray Jenő önkéntes tűzoltóparancsnok kíséretében megtekintette az elpusztult épületet. A rendőrprefektus érdeklődött a tűz keletkezésének okáról és megfogja indítani az iránt a vizsgálatot. Hogy ki nem engedte a villany vezetéket elvágni. Azután Mihajlovics Gyula tűzoltóparancsnoknak köszönetét fejezte ki az összes tűzoltóság lelkes és eredményes munkájáért.

Holnap délelőtt 9 órakor tűzoltóság fog kiszállni a helyszínre az összeomlás és a tűz keletkezése

okának megállapítása végett. A bizottság tagjai lesznek Herling Gyula főmérnök, a rendőrség, az ügyészség, a város, az államépítészeti hivatal, a villamos és a gáz-művek egy-egy megbízottja. Ezeken kívül Tabakovics Emil, Szántay Lajos és Rozván Pál építészeti szakértők.

Stefanur Sabán a lakáshivatal főnöke kijelentette, hogy a Neuman ház lakóit lakáshoz fogja juttatni.

A lakáshivatal ma már többeknek kiadta lakást közülük és egy-két napon belül valamennyi volt lakó elhelyezéséről gondoskodik.

A cionizmus politika.

(Az aradi zsidó hitközség válasza a támadásokra.)

Dr. Fischer Tivadar, az erdélyi cionisták vezére hosszasan nyilatkozik az *Uj Kelet*-ben aradi szereplésével és többek között az Aradi Közlöny-nek is juttat néhány szót, amiért szóvá tette azt a tapintatlanságot, hogy a magyarul beszélő cionista-elnök német nyelven üdvözölte dr. Barabás Bélát, az aradi magyarság képviselőjét. Azt mondja többek között dr. Fischer, hogy dr. Barabás „állítólag” nyilatkozott az Aradi Közlönyben. Ezt dr. Fischer rosszakaratú beállítással mondja, mert az Aradi Közlöny dr. Barabás Bélának nem „állítólagos” nyilatkozatát publikálta. Volt még néhány szavunk dr. Fischer aradi szerepléséhez, de nem tartjuk fontosnak a polemikát. Álláspontunkat ismeri Arad zsidósága, amely méltó választ adott az ellene intézett támadásokra azon a gyűlésen, amelyet a hitközség vasárnap tartott és amelynek részletes tudósítását itt adjuk:

Tegnap délelőtt tartotta az aradi neolog izraelita hitközség közgyűlését, amelyen a megjelentek dr. Schütz Henrik hitközségi alelnök, iskolaszéki elnök a cionizmus sajtószemben tanúsított magatartása mellett foglaltak állást. Dr. Schütz Henrik elnöki megnyitó beszédében reflektált azokra a támadásokra, amelyek a cionista konferencián hangzottak el az aradi neolog izraelita hitközség vezetői és tagjai ellen. A támadásokat dr. Schütz a leghatározottabban elszantasztotta. Kifejtette, hogy a

hitközség vezetősége, mint olyan azért tartotta távol magát a cionista konferenciától, mert a hitközség nem foglalkozhatik politikával, már pedig a cionizmus politika. Az egyesek magánügye, hogy politizálnak és a cionista konferencián résztvettek, de a hitközség, mint nem politizáló testület a konferencián részt nem vehetett. Ezután Ráskai Miksa szólalt fel hasonló szellemben és azt indítványozta, hogy szavazzanak bizalmat Schütz alelnöknek. Az elnök dr. Schütz nem rendelte el a bizalmi indítvány feletti szavazást, mert a napirend előtt történt az indítvány felvetése és a napirend előtt nem lehet határozatot hozni. Ráskai után Deutsch Andor vette védelmébe dr. Schütz eljárását. Kalmár József és Szenes Henrik cionista szellemben mondtak beszédet. Kalmár József azt hangsúlyozta, hogy teljesen jogosak voltak a konferencián a neolog hitközséget ért támadások. Majd dr. Schütz bejelentette, hogy az előjáróság a tanfelügyelőség felszólítására olyan bejelentést tett a tanfelügyelőségnek, amely szerint a héber és a román nyelvek közül a román választják a zsidó elemi iskola tananyvéul. A hitközséget ezért az elhatározásáért is támadás érte a cionista konferencián, ahol szemére vetették a hitközségnek, hogy nem a héber nyelvet, mint a zsidóság nyelvét választotta a gyermekek tanításául. A román tananyelv mellett való döntést a közgyűlés 3 szavazat ellenében tudomásul vette.

Sport.

Football.

Glória CFR—AMTE. 1:0
Vándordíjmérkőzés. Az eredmény nagy meglepetés, mert a favorit csapat az AMTE. volt. Az első félidőben a Glória CFR. teljesen uralta a mezőnyt. Bali, majd Tisza veszélyes lövéseit védte Czako, míg az AMTE. csatársora csak ritkán teremtett veszélyes helyzetet a Glória CFR. kapuja előtt. A második félidő elején Müller veszélyes támadást vezet és Bali kapásból rugta a mérkőzés győztes goalját. A goal után az AMTE. is erőre kap és most már egyenlő erős felek küzdenek, de mindkét csapat biztos helyzeteket hibázott. Dr. Kamf (MAFC.) bíró erélyes kézzel vezette a játékot és Brigmann és Mágórit kiállította. A Glória CFR.-ből Czibula, Darázs, Szabó és Huszti, az AMTE.-ből Lázár, Bogdán, Auer és Ermesz játéka tűnt ki.

+ AMTE. II.—Glória CFR. II. 1:0 (0:0.)

+ Bronzlabdamérkőzés. CAMP (PSC.)—MTK. 2:0 (0:0.) Bajnoki mérkőzés. Erős küzdelmet vívott egymással a CAMP. és az újoncsült elsőosztályú MTK. Az első félidőben az állóképesebb CAMP. fölénybe jutott és Pálinkás győnyörű goaljával biztosan győzött. A CAMP. csapatából Pálinkás, Veszprémi, Klein, Parse, Spitzer, az MTK.-ből a kapus, Barbu, Kárpáti és Akác vált ki. Bíró Pálinkás.

+ AAC—VSC. 1:0 Bajnoki mérkőzés Vulcánban.

Viktória—Hercules 1:0 (1:0) Bronzlabda mérkőzés. Bíró Reich.

+ Egyetértés—Hakoah 1:1 (1:0). II. oszt. bajnoki mérkőzés. A Hakoah az első félidőben Grosz révén öngóalt vét, melyet a második félidőben Feldmann révén

egyenlített. A bíró Erbsteint és Petró kiállította. Bíró Burdán.

+ ATE. II.—Hakoah II. 2:0. Barátságos mérkőzés.

+ Kinizsi—Viktória 5:1 (2:1.) Döntőmérkőzés Románia Bajnokságáért Timisoarán, melyet a Kinizsi nagy fölényvel nyert. Bíró Strasser.

+ Vidéki Bajnoki mérkőzések
Haggibor—KAC. 0:0. MTK—MTE. 5:1. Trg. Muresi Kadima—Muresul 2:0. MSE—SZTK. 5:2. Makkabea—Nagykárolyi AC. 2:1. Egyetértés—SZSE. 0:0. NSC—Bihorul 2:1. Oradeamarei Török—Cluj CFR. 3:0. Barátságos mérkőzés.

Atletika.

+ A timisoarai ifjúsági bajnokságon Fritz (ATE.) első a súlydobásban 12.05 méterrel, első a discosvetésben 32.10 méterrel és második a gerelyvetésben 34.15 méterrel Bodnár (ATE.) második a távolugrásban 350 centiméterrel, harmadik a súlydobásban 8.60 méterrel. Az ugyanott eldöntésre kerülő senior bajnokságok közül Bródi (AAC.) megnyerte a 3000 méteres gyaloglást 19 p. 18.8 másodperccel. Hady (AAC.) a 200 m. gátfutást 30 másodperccel, Hehs (AAC.) ugyanazon számban harmadik lett. Az ATE. stafétája második lett a 4×4000 méteres stafétában, míg a 4×1500 méteres stafétát 19 p. 57.4 mp. alatt nyerte.

+ A KAC. országos versenyén Schwellengraber (AAC.) első az 1500 méteres síkfutásban 4 p. 46.4 mp. alatt, míg Pál (AAC.) a magasugrásban 163 centiméterrel második lett.

+ A budapesti magyar követ Budapest. Báró Zichy-Rubidó, Magyarország budapesti követe Budapestre érkezett és a magyar miniszterelnöknél ma kihallgatáson jelent meg.

Mozl.

„A fejnélküli lovas” — sajtóbe-mutatója. A legújabb idők egyik leg-monumentálisabb alkotása kétségtelenül az a felvétel, amelynek főszerepében Harry Piel páratlanul álló produkcióival a lehetetlent közelíti meg. „A fejnélküli lovas” sajtóbe-mutatója hétfőn volt az aradi sajtó jelenlétében és a nézőknek páratlan látványban volt részük. A sajtóbe-mutató mindenképpen a legteljesebb mértékig igazolta, sőt meghaladta a várakozásokat és így mindenki számára biztosnak látszik a legkellemesebb szórakozás ezen kép révén, amely az egész világon osztatlan sikert aratott, ahol csak bemutatták. A kiváló kép szerdán kerül az Apollóban bemutatásra, azonban az óriási érdeklődésre való tekintettel a jegyek az Apolló színház elővételi pénztárában előre is kaphatók keddtől kezdve naponta délután 4 órától 7 óráig, amellyel a közönség kényelmét kívánja szolgálni a színház igazgatósága.

„Vénusz” — utoljára megy az Apollóban a keddi előadásokon. Merimeé Prosper novellája után készült ez a kép Hans Homma rendezésében. Elfogulatlan szemlélő megállapítja mindjárt az első felvételnél, hogy a kép csodálatos művészi munkával készült. Magda Sonja, a klasszikus szerepű művésznő, az örök és halhatatlan Vénusz megszemélyesítője szépségével és remek játékával

külön élményt jelent. A kiváló képet kedden utoljára vetíti az Apolló színház.

„Az anya és a halál” — bemutatta hétfőn az Uránia színház. Strindberg Ákos, a világhírű északi óriás egyik legszenzációsabb művét dolgozták filmre ezen a képen. Strindberg verizmusa megdöbbentően rajzolódik meg ezen a képen és akik még írsaiban maguktól távol levőnek látták Strindberget, azok a filmen megdöbbentően közelnek látják ezen írónak művészetét. A kiváló képnek hétfői bemutatóján valóban meleg sikere volt és így a további előadások iránt óriási az érdeklődés a közönség körében. A nagyszerű képet kedden másodízben vetíti az Uránia színház.

Életre-halálra.

(Héjjas párba Eötvös Bálinttal.)

BUDAPEST. Az ismeretes lakáspörből kifolyólag vasárnap Sanitelli vívótermében Héjjas Iván kardpárba vívott dr. Eötvös Bálinttal. Héjjas megbízottal első ízben jegyzőkönyvvel intézték el az afért. Héjjas megbízottal arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Eötvöst 15 évvel ezelőtti sikkasztásért több évre elítélték. Ezután Eötvös nyilatkozott a lapokban és „Orgovánny loagnak” nevezte Héjjas Ivánt. Héjjas utóból provokáltatta Eötvöst, de meg

tették, hogy nem lovagias elégtételt, hanem sértésért fegyveres megtorlást kérnek tőle. Héjas Vilmos és báró Collas Iván, és Eötvös Faith Alfréd dr. és Strausz István dr. voltak. Az első összecsapásnál Eötvös véres karcolást kapott a homlokán. A másodiknál Héjas kapott a homlokán karcolást. A harmadik összecsapásnál Eötvös harc képtelensége miatt megállították a párvíadalt. Héjas ki akarta szabadítani magát a sebek gyűrűjéből és Eötvös is minden áron folytatni akarta a mérközést. Eötvös a kötözés közben hangoztatta:

— Folytatni akarom. Megölni azt az embert.

Az orvosok megállapították, hogy Eötvös homlokán kardmarkolat ütéstől egy ezüst ötkoronas nagyságú daganat, balkarján háromcentiméteres vágás, homlokán vérző karcolás van. A párbajt erre befejezték.

HIREK.

Bródy Sándor Erdélyben.

Romániába jönnek most a budapesti írók és Ignotuson kívül, a ki már Clujon helyezkedett el. Szép Ernő és Szini Gyula is. A legnagyobb esemény azonban az, hogy a magyar realista irodalom képviselője, Bródy Sándor Bécsből Clujra megy a Hecht-család meghívására. Az ősz író, fiatalágunk kedvelt könyveinek szerzője, a nagy ívelű uttoró, a Fehér Könyvek szerkesztőkiadója, a Tanítónő, Dada, II. Lajos, Tímár Liza, Lyon Lea diadalmas apja, hosszabb ideig marad Clujon, ahol fiatalágának annyi szép emléke ragyog feléje. Ott szerkesztette az akkori idők legjobb magyar lapját, azt a lapot, amelynek minden sorát, mesterségeért rájongó tiszta lelki újságíró írta, a *Magyarság*-ot. Ott vitta napokon keresztül párbaját az erdélyi más nősokkal a katonai laktanyában, mert megírta, hogy egyik mánás az írását küldte el egy polgári bábra, aki végig fáncoztatta a polgárság leányait s azután gazdája leleplezte a rossz tréfát. Ez esemény szolgált később a Mánás Miska szövegírójának témául.

— A rokkantak parkünnepélye. Vasárnap minden tekintetben pompásan sikerült parkünnepélyt rendezett a Rokkantak Védő Szövetsége a rokkantak, hadiövezgyek és árvák javára. Már a kora délutáni órákban hatalmas néptömeg özönlött el a parkot, amelynek területén felállított sátrakban előkelő urhölgyek szolgáltak frissítő italokkal, hideg és meleg ételekkel és finom süteményekkel. Az ünnepélyen megjelentek a heivbeli notabilitások. A hangulatot fokozta a katonai és cigányzene. Különösen festői látványt nyújtottak a nemzeti viseletben levő hölgyek. A rendezőség, élén Goldis Lászlónéval, értékes munkát fejtett ki és minden dícséretet megérdemelt. Az ünnepélyen mindvégig a legemelkedettebb hangulat uralkodott. A közönség kényelméről és szórakoztatásáról gondoskodott az agilis hölgy gárda. Este tündéri fényárban uszott a park, jókedvű urak és hölgyek szórakoztak. Ez a parkünnepély talán az összes eddigieket felülmulta siker tekintetében.

Szmirna rémnapijai.

Százezer embert öltek meg.

LONDON. A Havas-ügynökség jelenti, hogy a törökök elfogták az utolsó még Kisásiában tartózkodó bétezer főnyi görög csapatot is. Az atheni sajtó egyértelműen megállapítja, hogy a szmirnai tragédia páratlan a történelemben és méretei meghaladják mindazt, amit a krónika a török vérengzésekről eddig feljegyzett. Szmirna metropolitájának, Chrysostomus érseknek vértanúsága már bebizonyosodott. A görög sajtó szerint Nureddin török tábornok bántalmazta először a pátriárkát és azután kiszolgáltatta a fanatikus mohamedán tömegnek, a mely előbb kitépte a szakállát, azután irtózatossá kényszerítve végezték ki kísérelőjével együtt. A Szmirnából menekült görögök szerint csak a török negyed és még egynehány ház maradt meg a tűzvész és pusztítás után Szmirnából. A házakban és templomokban elrejtőzött asszonyok, gyermekek és férfiak, amikor az épületek kigyulladtak a fejük felé, kifutottak az utcára, ahol legyilkolták őket. A vérengző bandák néha abban hagyták munkájukat, hogy felszedjék az áldozataik által nekik dobott pénzt és értékeket, azután pedig...

dig tovább folytatták a katolikus templomban a szörnyű mészárlást. Sok asszonyt és leányt a férjeik, fivéreik öltek meg, hogy ne éljék túl meggyalázásukat. Az áldozatok között számos európai van. Akik a tengerpartot elérték, a hullámokba vetették magukat és valamennyien a tengerbe fulladtak. A francia és olasz hadihajók megtagadták a menedéket kérők felvételét, ha nemzetiségüket nem tudták igazolni. Az áldozatok száma állítólag meghaladja a százezret.

LONDON. A Daily Mail szmirnai jelentése szerint a városban újból nagy tűz ütött ki.

LONDON. A lapok jelentései szerint a kemalisták visszavetették a szövetségesek különítményeit, amelyek Szmirnába akartak visszatérni. Görögország a népszövetségnél tiltakozott a kemalisták mészárlásáért.

ATHÉN. Szmirnában az angol, amerikai és francia konzulátusok épületeit teljesen lerombolták. A görögök elleni kegyetlenségek megtorlásául a Kilikis nevű görög hadihajó bombázta a szmirnai török negyedet.

— Birói kinevezések. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a következőket: Jonescu Gergelyt a halmágyi járásbíróvához járásbíróvá nevezte ki az igazságügyminiszter, Vasiliu Constantin pecicai (pécska) járásbíróvá a módosi járásbíróvához helyezték át.

— Négy százmillió bukás Budapest. Budapest. Pálffy Sándor tőzsdemanipulációját többszáz özeget, árvát, nyugdíjas tisztviselőt és katonatisztet súlyosan károsítottak meg, ezenkívül egész sereg bankbizományost és remissseurt csődbe kergetnek. Az eddig megállapítható hiány megközelíti a négyszázmillió koronát. A tulajdonképeni kár csak szeptember huszadikán derül ki, a mikor a tőzsdei fizetési napon Pálffy-nak készpénzben kellene lebonyolítani kötelezettségeit. Száznál több hitelező jelentkezett eddig, köztük a királyi család képviselője ötvenmillióval. Bukását az okozta, hogy bár a piacon erős hausse volt, mégis baissere spekulált. Igen nagy tételekkel játszott dollárokból és értékpapirokból. Makacsul hitt a magyar korona gyors emelkedésében és mivel ellenkezője történt, tönkre jutott.

— Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága közölni teszi, hogy a mai naptól kezdve az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár által ideiglenesen átengedett helyiségekben (Arad-csanádi gazdasági takarékpénztári palota I. em. jobbra) az intézet tisztelt ügyfeleinek teljes mértékben rendelkezésre áll.

— A sikasztó adótárnok. Megírta az Aradi Közlöny annakidején, hogy az aradi pénzügyigazgatóság feljelentette Siff János siriai (világosi) adótárnokot 150 ezer lei el-sikkasztása miatt. A pénzügyigazgatóság még fenntartja az adótárnok ellen beadott feljelentését, ezért a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Siff Jánost.

— 150 centi széles tiszta gyapjú angol férfi ruha szövetek és női kabát-kelmék 190 leiért kaphatók Strasser divatruházában, szemben a Lutheránus-templommal.

— Halálozás. Kell Jenő budapesti kereskedő, Kell Lajosnak, az Aradi Ipar- és Népbank igazgatójának öccse tegnap 46 éves korában elhunyt. A temetés holnap, kedden megy végbe.

— A tűzoltó báne. A Neumann-ház égése alkalmával az egyik fiatal tűzoltó, Kalló Sándor néhány darab fehérneműt tulajdonított el. Miután a lopás a tűz színhelyén történt és így mihiósított bűncselekmény, a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a magáról megelégedezett tűzoltót.

— Házasság. Fried Lipót és Hamerschlag Matild f. hó 17-én házasságot kötöttek.

— A róm. kath. főgimnázium elhelyezése véglegesen ma dőlt el nagyjában a tavalyi módzatok mellett. Mivel a helyiségek rendbehozása több napot igényel, az intézet a Veni Sanctét csak 24-én, vasárnap reggel 8 órakor tarthatja. Az előadások 25-én veszik kezdetüket. Igazgatóság.

— Nyilatkozat. Egyik aradi lap szombati számában megkérdeztetésem és hozzájárulásom nélkül egy mindenestre a legjobb szándéktól vezérelt felhívás jelent meg. A jóindulatot köszönöm ugyan, de részemre történő bármily természetű gyűjtés mellőzését kérem. Arad, 1922. szeptember 18. Qzy. Nagy Farkasné.

— Egészségügyi razzia. Dr. Luszt Ferenc hatósági orvos ma délelőtt az államrendőrség közreműködésével egészségügyi razziát tartott. Az élelmiszerpiacon 300 liter hamisított tejet foglalt le a razzia. Azonkívül több üzletet látogattak meg és nagymennyiségű gyanús teát, kávét, rumot és bort foglaltak le és megvizsgálás végett beküldték a vegyiskerleti állomásra. A tejhamisítók ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— ATE—AAC. vándordíj-mérkőzés f. hó 21-én, csütörtök d. u. 5 órakor az AAC. pályán. Előzőleg 3 órakor ATE. II.—AAC. II. bronzlabda mérkőzés!

— Tátrafüreden (Stary-Smokovec), a Magas-Tátra legnagyobb gyógyfürdőjében gyönyörű napos őszi időjárás uralkodik és köztudomásu, hogy ilyenkor legszebb a Tátra s legalkalmasabb az ottartózkodás. A Tátrának felséges alpesi klímája kiváltképpen ajánlatos üdülésre szorulóknak és lábadozóknak. Dr. Gáman Béla egyet. m. tanár vezetése alatt álló Tátra-Szanatórium egy teljesen modern diétás-physikális gyógyintézet, melyben kitűnő ellátásban és figyelmes gyógykezelésben részesülnek betegek és üdülők. A nagyszabású Grandhotelben a legkülönfélébb igények nyerne kielégítést. Tüdőbajosok kizárva. Felvilágosítást nyújt „Reclama“ Cluj, Piata Unirei 4.

— Elfogott betörőbanda. A napokban Sirián (Világoson) hat fiatal cigánylegény, Kovács József és társai néhány betöréses-lopást követett el. A károsultak feljelentése alapján a csendőrök elfogták a cigánylegényeket és beszállították az aradi ügyészség fogházába.

— Megjelent a Vidéki Sport legújabb száma, mely részletesen közli a romániai és külföldi sporteseményeket.

— Átutalásokat jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

Közzgazdaság.

A valutapiac.

Budapest 1675 korona.

Párisban 8 frank 100 lei ára.

Aradi valutaárak. (Szeptember 18.) Dollár 164, marka 12, szokol 5.25, dinár 1.90, francia frank 12.50, magyar korona 7. Kifizetések: Budapest 16.50, Bécs 520, Berlin 11, Prága 522.

Zürichi nyitás. (Szeptember 18.) Berlin 35.50, Newyork 533, Milano 22.45, Prága 17.40, Budapest 0.21, Zágráb 180, Varsó 8, Bécs 0.0075, osztrák bélyegzett korona 0.00875.

Zürichi zárlat. (Szeptember 18) Berlin 0.36, Amsterdam 207, Newyork 537, London 2369, Páris 40.40, Milano 2235, Prága 17.40, Budapest 0.21, Zágráb 180, Varsó 0.08, Bécs 0.0075, osztrák bélyegzett korona 0.00875.

Budapesti devizaközpont jegyzése. (Szeptember 18.) dinár 32—33.60, Napoleon 9400, Amsterdam 970—995, Bucuresti 15.75—16.75, London 11.100—11.400, Berlin 180—200, Róma 105—110, Páris 190—195, Prága 82—86, Zürich 470—487, Bécs 300—310, Zágráb 8—8.40, Newyork 2500—2575, Varsó 38—40.

Budapesti értéktőzsde (szeptember 18.) Zárlat (a nyitás zárjében.) Salgó 61.000, (61.000), Rima 17.450 (18500), Déli vasut 8800 (9000), Al-lamvasut 46500 (50000), Cukor 193000 (198000), Nasici 80000 (84500), Ganz 700000, Magyar hitel 6400, Angol-magyar 1000, Izzó 52500, Schlick 7800, Láng 13700, Lipták 1940, Beocsini 57000, Olajipar (10000), Kohó 43000, Fegyver 53000, Szlavonia 3900, Osztrák hitel 1275, Atlantika 4960, Papir 5600, Országos fa 2650, Viktoria 55000, Baróti 2900, Brassói 32500.

A szerkesztésért:

KAROLY JÓZSEF
fől.

Cenzorok: Dr. Romul Mager.

Háborus viharfelhők.

— Kisázsiaiából a Balkán-félsziget felé közeledik a háborus veszedelem. —

A kisázsiai harctér eseményei, különösen pedig a törökök további aspirációi lassankint felrázták közönyösségéből a jugoszláv politikai közvéleményt, amely eddig meglepő nyugalommal és nemtörődomséggel szemlélte a már két éve folyó görög-török háborút. A háború konzekvenciáját csak annyiban vonták le, hogy megállapították, hogy a háborúskodó Görögországot egyelőre nem lehet felvenni a kisantantba. Belgrádban tulságosan bíztak a nagyhatalmak tekintélyében, akik megfogják tudni gátolni, hogy a Dardanellák körül megbomoljon a Sevresben kicirkalmazott egyensúly. Senki se merje hinni, hogy Musztafa Kemal pasa sikerrel tudjon szembe szállni a nagyhatalmak akaratával. A győztes hadvezér biztonságával ma már az elvesztett európai területek után nyújtja ki kezét Kemal pasa. Visszaköveteli Thráciát, Bizáncot és a Dardanellákat. Nagy gonddalbajjal sikerült csak Párisban olyan új térképet összeállítani, mely megfosztotta a közvetlen határoktól a háború két szövetségesét, Törökországot és Bulgáriát. — Belgrádban, Athénben és Bukarestben ezt a balkáni béke fentartása sine quanon-jának tekintették és tekintik ma is.

Most pedig ismét fenyeget a közvetlen bolgár-török határ helyreállítása. A görög és szerb politikai körök haragja ezért Bulgária ellen fordul. A bolgár kormány erőlyes cáfolatai dacára is erősen tartják magukat a hírek bolgár

reguláris és irreguláris csapatok felvonulásáról a régi török-bolgár, ma görög-bolgár határra, a balkán háborúból élénk emlékezetünkben lévő Dedeagacs-vonalra. Egy mást érik a jegyzékváltások a barátságos fővárosok között és a sugalmazott híradások szerint ezek a bolgár csápatmozdulatok teszik ezt szükségessé. A velencei konferencia előtt, amely a sok akadályon keresztül is végre a megvalósulás stádiumába látszik kerülni. Kemal győzelmei folytán így egyszerre észbekaptak a belgrádi politikusok és rájönnek, hogy eminensen érdekelve van Jugoszlávia is a Balkán esetleges területi átrendezésénél.

De a külső okokon kívül belső okai is megvannak erre a jugoszláv kormánynak. A régi Törökország tekintélyes része még a Balkán-háború alatt Szerbia jogára alá került. Ezek a területeken meglehetősen számú muzulmán lakosság él. Ezekre a muzulmánokra nem maradt hatás nélkül fajtestvéreik győzelme. A régi dicsőség és hatalom emléke úgy látszik ujja éled a délszerbiai muzulmán bégekben. Mindinkább terjed — írja a Pravda — a titkos agitáció. Bolgár ügynökök mozgolódnak és török lakosságnak a régi állapotok visszaállítását ígrik. A dzsamijákban titkos üléseket tartanak és furcsa mozgalmak folynak a régebben is gyanús személyek között. Délszerbiában már be is állott egy különös, ideges állapot, amelyet csak a hatóságok nem vesznek észre.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

Arad város és vidéke t. kereskedői b. tudomására hozom, hogy az illetékes minisztériumoktól engedélyt nyertem postacsomagoknak a postal vámhivatalnál történő vámkezelésére és felkérem, hogy megbízásaikkal bizalommal forduljanak hozzám. A pontos, gyors és szakszerű kezelésért szavatosságot vállalok és mint eddig, úgy ezután is a legnagyobb igyekezettel fogom a megbízásokat teljesíteni.

A. Josefovici,

Vama Posta Arad és Bul. Reg. Maria 21.

3 fürdőszobás lakást

mellékhelyiségeket és műhelyek vagy raktáraknak használható pincéket tartalmazó, villany, gáz és vízvezetékkel ellátott lakház, egy lakással eladó.

Str. Mocioni (Orczy-u.) I. sz.

RAGYOGÓ FEHÉREK lesznek a fogai, ha Földes-féle **MARGIT FOGPASZTAT** használ. Egy tubus ára 8.— Lei. Kapható: dr. Földes gyógyszerárban.

Frissen érkezett alváczi mész,

elsőrendű 12771

Portland-cement,

száraz pormentes

Bükkfaszén legolcsóbb árban

Samuil Rudas, Plata Catedral (Tököl-tér) I. szám.

Kádár Ferenc éttermében és kerthelyiségében izletes házikoszt kapható

házon kívül is, havonta 600 leért kenyérrel együtt. Esténként cigányzene! Vasár- és ünnepnap katonazene! További szíves partifogást kér.

Kádár Ferenc.

Használt ólom megvételre kerestetik.

ATLANTICA KÁVÉ, TEA és RUM

különlegességei kaphatók:

ARAD, Fischer Eliza-palota Telefon 609 sz.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsírmentes, ártalmatlan, rögtön szépít. Szépítők, májoltók, bőrártók, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után meggyűntnek. Az arc rozsdás fide hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Jó és olcsó férfi, női- és gyermekcipők raktáron kaphatók: 4102

Czernóczki cipőüzletében

Strada Marasotti (Kossuth-utca) 3. sz.

BÜRGER ALBERT

gyáral, vegyészeti osztály.

Tg.-Mures :: Marosvásárhely.

Ajánl terpetint, carbollacet mot minden mennyiségben. 4220

AZ IGAZI UTAT!

Hamburg 6. Postafiók. 12331

Fr. H. Soltau, betegkezelés

kollektív kezelés, 12331

Ingyen

nem, de mélyen leszállított áron bérmentve az alatt felemlítak közül bármelyiket postán kapja, ha ajánlott levélben mellékel (utánvétellel a postahivatalnál)

25.— Lei:

1 kötött szőnyeg, 1 vagy 2 drb zsebkendőt, 1 pár férfi sokmá patent tartóval, 1 gummi nadrágtartót, 1 pár finom női harisnyát, leguabb Gillette-rendszerű önbortóval készített és 8 késsel, 1 leguabb tyukszem- és keménybőr-gyalut 6 késsel, 10 elsőrendű borotva pengét, 2 drb művészies faliképet üveg alatt, 1 bontófésűt, 1 legfinomabb manikűr szett, 1 legfinomabb öngyújtót, 1 zsebkönyv, 1 "Göteborgi".

Míg a készlet tart:

1 legfinomabb manikűr készlet, vagy 1 kész ventilátor, vagy 1 kész

40.— Lei.

Elsőrendű zseb- vagy karkötő órák jótételei **80.— Lei.**

Uj! Uj! Aram- és vezeték nélküli, soha el nem romolhó, leszállított

vagy kapcsolóesetű **80.— Lei.**

Legjobb gyártmányú szájharmonikák **15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100**

Szín és nagyság megválasztás. Portióért tételenként

5 Lei küldendő. — Arjegység kívánatra 2 Lei

Cím: **I. SZEMERE** Wien, VI., Windmühl-Platz 10.

Rendelésnél hivatkozson az „Aradi Közlöny”-re.

Hölgyek figyelmébe.

Értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy az arcápolást egy kitűnően képzett kozmetikus nő vezetése alatt ismét megkezdtem. 12549

Ajánlom kitűnő és teljesen ártalmatlan

Kenna hajfestékemet valamint

transformatio, bando,

Chignon hajmunkáim, melyek a legmodernebb kivitelben készülnek üzletemben.

Székely hölgyfodrász, BOHUS-palota.

Prágai Magyar Hirlapot!

Prágai Magyar Hirlapban!

Prágai Magyar Hirlapot!

Mindenemű megkeresések egyenesen a Prágai Magyar Hirlap kiadóhivatalához Prága I. Na Perstyno 6. küldendők.

150 db. sertést

hizlalásra alkalmas korban feljavitás esetleg teljes kihizlalásra vállai november elsejével hízási haszonrészesedés ellenében Holdmezési tőgazdaság posta Gurahonoz, Aradm.

Férfi és női szövetek,

Velourok, divat flanelok legolcsóbb bevásárlási forrása. » Tisztviselők és vasutasok 5% kedvezményben részesülnek.

Hirsch és Szénássi

Bul. Reg. Ferdinand (József tereg-ut) 14

BÁRSONY

harisnya és kötöttáru üzlete megnagyobbítva
UJBOL MEGNYILT Piata Avram Iancu (Szabad-
 sag-ter) 18. Gyermekeharisnyák legnagyobb választékban

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 1 leu.

Vastagabb betűvel 2 leu.

A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni!

A legkisebb hirdetés ára 10 szóból 10 leu.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„FELEJTETETLEN” jellegre levél van a kiadóban. 4445

KOMOLY fess nő, ki lakással rendelkezik, oly idősebb uriember barátságát keresi, ki őt anyagilag támogatná. Leveleket „Fess nő” jellegre a kiadóhivatalba kér. 4439

Házasság.

MÜVELT, fiatal urleány 200.000 lei hozománnyal házasság céljából megismerkedne okl. gyógyszeressel, tanárral, vagy más előkelő társadalma állású uriemberrel. Teljes című levelet „Napsugár” jellegre a kiadóba kérek. 4441

Alkalmazás.

OKTÓBER 1-re ügyes szobaleány felvétetik. Cím a kiadóban. 400

ÜGYES női szabósegéd felvétetik azonnalra. Burján, Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 26. 4408

RUHAK VARRASÁT izlésesen, átalakítását jutányosan vállalom. Házakhoz is megyek. Cím a kiadóban. 4444

JTAZONÓ kaucióval felvétetik női divatcikk terjesztéséhez. Cím Wallinger hirdetőjében. 12427

OTTHONRA olcsón vállalom fehérnemű és felsőruha varrást. Cím Kelet hírlapiroda. 12551

MINDENES kétféle családhoz felvétetik. Strada Colonel Pirici (Vörösmarty-utca) 3. H. ajtó 17. 12771

INTELLIGENS NŐ, gyermek mellé ajánlkozok. Háztartás könnyebb és tisztább dolgaiban segídek. Vidékre is megy. Cím a kiadóban. 4450

GYERMEKGONDOZÓNÓT, vagy szűz-dajkát keresek jó bizonyítványokkal, magas fizetéssel, otthonapros egészséges leánykának. Dr. Török, Str. Alexandri (Salacz-utca) 7. 4452

JÓRAVALÓ MINDENES, ki főzni tud, 2 tagú családhoz keresetlik. Cím a kiadóhivatalban. 4437

ÜGYES RÓDASZOLGÁT keresünk hosszabb gyakorlattal, jelentkezés Naszti-iroda Acsoy palota 1. emelet, délután 5-5-ig. 12551

KISZOLGÁLÓ LEÁNY és tanuló leány felvétetik Knieszer papírüzletben Strada Tudor Vladimirescu (Dobó-utca). 4399

SZOPTATÓS-DADA kerestetik azonnalra Dunajecshez, Strada Rusu Sirianu (Aulich-utca) 8. emelet. 12427

PIATAL HÁZASPÁR házimesteri állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 4446

Vétel és eladás.

NYOLC-KILENC éves fiúnak való használt sötétkék téli kabát eladó. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 26. 1. em. jobbra. 500

KONZOL-TÜKÖR, ebédlő-asztal székekkel eladó. Megtekinthető Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 21. 1. em. délután 1-3-ig. 4449

KALYHA Premies 30-as olcsón eladó Strada Alexandru Gavra (Csernovits Péter-utca) 17. 12771

HÁROM darab husz hektés föld eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 12427

LAKATOS SZERSZÁM olcsón eladó. Strada Grivitei (Miklós-utca) 27b) 4438

ELŐNYOMDA, sablonok és monogrammok a legmodernebb kivitelben, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4448

GYERMEKKOCSIK mindennemű javítását, gumizását, ernyőkészítést jutányosan vállalom. Str. Dimitrie Bolintineanu (Arany János-utca) 1. Fűrészgár mögött. 4451

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákért, perzsa, szmírna, argamant-szőnyegekért, török kendőkért, antik és modern butorokért, zongorákért, modern és antik dísz tárgyakért, japán vázákért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műbeeső régiségért. Szépművészeti Salon Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-palota. 11011

KERESÜNK megvételre egy jókarban levő zongorát. Olcsókat „Zongora” jellegre a kiadóba kérünk. 4379

RONGY géptisztításhoz megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. 5482

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vékony és vastag minőségben olcsón beszerezhető Knieszer papírkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 11851

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, figurákat, vázákat, szobrokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, festmények, mindenféle ezüst tárgyakat, perzsa és szmírna-szőnyegek, dísz tárgyakat és egyéb gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique (Bulev. Regina Maria 20. Fischer Eliz-palota.) Alkalmi ajándékok dus bevásárlási forrása. 11691

ELITE STAR, JUNO stb. ószi divatlapok Kerpelnél. Vidékre is pontos küldés. Ugyanott 20.000 kötet könyv olcsó kiadásra. 12701

BÜSENDORFER koncertzongora sürgősen eladó. Cím Strada Corneli Popescu (Edelsbacher-utca) 24. 4370

EGY divány eladó Str. Mijlocul (Közép-utca) 8a) 12550

BURGONYA métermázsánként 180 Leiért a hatósági bódében kapható, Gross-nál. 4412

SZALONGARNITURA, ebédlőszőnyeg, állóóra, függöny, képek, szekrények stb. eladók. Ugyanott sötét férfiruha és cipő eladók. Cím a kiadóban. 4429

Ingatlan.

MEGVÉTELRE keresek Arad határában 40-50 holdas tanyát és 10-20 holdas szőlőt a hegyalján, Szántó, Calea Săguna 111. 4447

STRADA SAVA RAICU (György-utca) 94a) számú ház lakással eladó. 4341

Effectiv német birodalmi márkát jó kamatoztatás mellett el fogad

a Körösvölgyi Takarékpénztár és Kereskedelmi R.-T. Aradon

Telefon 520. és 535. szám. 4886

„MERCEDES” autók

nyitott Limousine dupla csapasseriás, gyönyörű kivitelben, 16/45 PS villanyvilágítással, Bosch-indítóval és legmodernebb felszereléssel (8. ár)

e hó 19-20-án érkeznek Aradra.

Felvilágosítást ad:

KONIG szállítási iroda, ahol az autók megtekinthetők,

vagy a vezérképviselet Románia részére:

„COMPANIA ANGLO-AMERICANA” BUCURESTI,

Strada Carol 50. és annak SIBIU-I FIÓKJA, Piata Unirei 10.

12551

Nikkelezéseket, bádogos munkákat, ugyszintén vízvezeték ujt és javításokat legjutányosabban vállal

Kohn József, Arad,

Strada Consistoriului (Batthyány-utca) 32.

Útlevelekre vizumot 55.— Leiért

legpontosabban
 leggyorsabban a

„Kelet” hírlapiroda szerez